

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Powiatu Kamieńskiego przeprowadzonej przez Ryszarda Żywinę – starszego inspektora Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w okresie od 02.10. do 28.12.2006r, oraz Teresę Rogalską – starszego inspektora RIO, w okresie od 21.11. do 11.12.2006r. na podstawie upoważnień Prezesa RIO Nr 45/2006 z dnia 25 września 2006r. i Nr 55/2006 z dnia 20 listopada 2006r.

Jednostka kontrolowana:

Starostwo Powiatowe
w Kamieniu Pomorskim
ul. Mieszka I 5b
72-400 Kamień Pomorski

Temat kontroli: Kontrola kompleksowa gospodarka finansowej Powiatu Kamieńskiego.

Okres objęty kontrolą: 01.01.2004r. – 31.12.2005r.

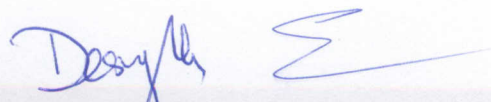
I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE.

1.1. Kierownictwo jednostki.

Starosta Powiatu – Pan Anatol Kołoszuk wybrany został na Starostę Kamieńskiego w dniu 18 listopada 2002r. uchwałą Rady Powiatu Nr I/4/2002 z dnia 18 listopada 2002r. Od 27 listopada 2006r. Paweł Czapkin, zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Nr I/3/2006 z dnia 27 listopada 2006r.

Wicestarosta Powiatu – Pan Paweł Czapkin wybrany został na Wicestarostę w dniu 18 listopada 2002r. uchwałą Rady Powiatu Nr I/5/2002. W dniu 31 maja 2006r. Rada Powiatu przyjęła rezygnację Pawła Czapkina / Uchwała Nr XXXVI/271/2006 / i wybrała na Wicestarostę Krzysztofa Atrasa, zgodnie z uchwałą Nr XXXVI/272/2006 z dnia 31 maja 2006r. Zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Nr I/4/2006, od 27 listopada 2006r. Marek Kawa.

Członkowie Zarządu Powiatu – Uchwałą Nr I/6/2002 z dnia 18 listopada 2002r. Rada Powiatu wybrała Członków Zarządu: Jamroziak Paweł, Łaszcz Stanisław, Ślęzak Andrzej. Uchwałą Nr XI/88/2003 z dnia 14 listopada 2003r. powołano na Członka Zarządu Romana Dorniak, na miejsce Andrzeja Ślęzaka. Uchwałą Nr XXIV/185/2005 z dnia 24 lutego 2005r. Rada Powiatu powołała Andrzeja Mleczo na miejsce Romana Dorniaka. Zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Nr I/5/2006, z dniem 27 listopada 2006r. Członkami Zarządu zostali: Jadwiga Werbel – Nitkowska, Walenty Bagiński, i Stanisław Krzewiński.

Sekretarz Powiatu – Pan Dariusz Abramowicz powołany uchwałą Nr XXII/183/2004 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 30 grudnia 2004r. Zgodnie z uchwałą Nr I/8/2006 Rady Powiatu, z dniem 27 listopada 2006r. powołano Annę Stanaszek – Kaczor.

Skarbnik Powiatu – Pani Barbara Deszyńska powołana na uchwałą Nr III/17/2002 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 19 grudnia 2002r.

1.2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne.

1.2.1. Statut Powiatu.

W badanym okresie w jednostce obowiązywał Statut przyjęty uchwałą Nr XXV/237/2002 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 28 czerwca 2002r, w którym dokonano zmian uchwałami Nr VII/45/2003 z dnia 29 marca 2003r, i Nr XXII/168/2004 z dnia 01 grudnia 2004r, opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego Nr 71, poz. 1485 z dnia 11.10.2002r.

1.2.2. Regulamin organizacyjny Starostwa.

W badanym okresie organizacja wewnętrzna Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim określona była w Regulaminie Organizacyjnym przyjętym Uchwałą Nr XXVII/217/2005 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 10 czerwca 2005r., zmieniony Uchwałą Nr XXX/235/2005 z dnia 21 października 2005r.

1.2.3. Zasady gospodarowania mieniem powiatu.

Uchwałą Nr XII/114/2000 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 30 września 2000r. określono zasady zbywania, wydzierżawiania i wynajmowania na okres powyżej trzech lat nieruchomości stanowiących mienie Powiatu oraz przyznawania pierwszeństwa w nabywaniu lokali mieszkalnych i użytkowych oraz stosowania bonifikat. Zmiany do cyt. uchwały wprowadzono uchwałami: Nr XXIII/178/2004 z dnia 30 grudnia 2004r. i Nr XXXII/242/2005 z dnia 16 grudnia 2005r.

1.2.4. Zasady i tryb korzystania z powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Rada Powiatu w Kamieniu Pomorskim uchwałą Nr XXIV/230/2002 z dnia 10 czerwca 2002r. ustaliła zasady i tryb korzystania z powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, następnie uchyliła powyższą uchwałę w dniu 27 września 2002r. uchwałą Nr XXVI/254/2002. Kserokopie wymienionych uchwał stanowią załącznik nr 1 do protokołu. W okresie kontrolowanym brak było regulacji w omawianym zakresie. Oświadczenie Sekretarza Powiatu, stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

1.2.5. Programy powiatowe.

Uchwałą Nr XXV/235/2002 Rada Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 28 czerwca 2002r. przyjęła Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w powiecie kamieńskim na lata 2002-2005.

Uchwałą Nr XXV/234/2002 z dnia 28 czerwca 2002r. Rada Powiatu w Kamieniu Pomorskim, przyjęła Program Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Kamieńskim na lata 2002-2005.

1.2.6. Dokumentacja opisująca przyjęte przez powiat zasady rachunkowości.

Zarządzeniem Nr Or.AD.0135-56/05 Starosty Kamieńskiego z dnia 10 października 2005r ustalono zasady prowadzenia rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim. Poprzednio, obowiązywało zarządzenie Nr 37/II/2003 Starosty Powiatu z dnia 15.09.2003r. w sprawie zatwierdzenia planu kont dla budżetu powiatu i jednostki budżetowej.

W kontrolowanej jednostce obowiązywała instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych oraz instrukcja inwentaryzacyjna, wprowadzone w życie zarządzeniem Nr XXV Starosty Powiatu z dnia 01.10.1999r. Ponadto, zarządzeniem Nr OR.AD.0135-2/05 z dnia 13.01.2005r. Starosta wprowadził w życie instrukcję kasową Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego i instrukcję kasową Wydziału Geodezji i Kartografii.

1.3. Jednostki organizacyjne powiatu.

Na podstawie prowadzonego w Urzędzie rejestru ustalono wykaz powiatowych jednostek organizacyjnych, stanowi on załącznik nr 3 do protokołu. W okresie kontrolowanym Powiat Kamieński posiadał 14 jednostek, funkcjonujących w formie jednostek budżetowych.

1.4. Powiatowe służby, inspekcje i straże.

W latach 2004-2005 funkcjonowały niżej wymienione powiatowe służby, inspekcje i straże :

- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kamieniu Pomorskim,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Kamieniu Pomorskim.

W toku kontroli ustalono, że Starosta Kamieński:

- w uzgodnieniu z Wojewodą, z dniem 2 lutego 2000r. powołał Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Kamieniu Pomorskim,
- zlecał w uzasadnionych przypadkach przeprowadzenie kontroli,
- Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego działał w oparciu o zatwierdzony w dniu 01.09.2004r. Regulamin Organizacyjny i Regulamin Pracy.

Komendanta Powiatowego Państwem Straży Pożarnej w Kamieniu Pomorskim powołał z dniem 01 stycznia 1999r. Komendant Wojewódzki Straży w Szczecinie.

1.5. Komunalne osoby prawne.

W toku prowadzonych czynności ustalono, iż w badanym okresie na terenie Powiatu nie działały powiatowe komunalne osoby prawne. Oświadczenie w tej sprawie złożył Starosta Powiatu - stanowi ono załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

1.6. Pełnomocnictwa.

W oparciu o przedłożone dokumenty, stwierdzono iż na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym, Zarząd Powiatu uchwalił regulaminy organizacyjne jednostek i upoważnił kierowników jednostek wykazanych w p-pkt 1.3. do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności powiatu.

1.7. Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej.

1.7.1. Kontrola funkcjonalna

1.7.1.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez starostę – kierownika starostwa powiatowego.

Starosta Kamieński nie ustalił w formie pisemnej procedury przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, w myśl art.35a ust.3 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych. Oświadczenie w powyższej sprawie, złożone przez Starostę, stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

1.7.1.2. Wykonanie kontroli przez skarbnika – głównego księgowego powiatu.

Starosta Kamieński powierzył wykonywanie wszelkich czynności związanych z prowadzeniem gospodarki finansowej Powiatu, w tym obowiązków w zakresie kontroli finansowej, określonych ustawą o finansach publicznych, Skarbnikowi Powiatu, z dniem 26.03.2004r.

1.7.2. Kontrola instytucjonalna.

1.7.2.1. Wykonanie kontroli przez wewnętrzną jednostkę kontroli.

1.7.2.2. Wykonanie kontroli przez zarząd powiatu.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Starostwa Kamieńskiego, przyjętego uchwałą Nr XXVII/217/2005 Rady Powiatu z dnia 10 czerwca 2005r, w jednostce utworzono samodzielne stanowisko pracy – Inspektor ds. Kontroli Wewnętrznej. Zakres czynności kontrolnych przypisany dla omawianego stanowiska przedstawiono w załączniku nr 6 do protokołu.

Na podstawie rejestru kontroli wewnętrznych ustalono, że Zarząd Powiatu w 2004r. nie przeprowadził kontroli 5% wydatków w żadnej z 16 podległych jednostek organizacyjnych. W 2005r. nie przeprowadzono kontroli wydatków w 6 jednostkach organizacyjnych:

1. Zespół Szkół w Benicach,
2. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamieniu Pomorskim,
3. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Kamieniu Pomorskim,
4. Zarząd Dróg Powiatowych w Kamieniu Pomorskim,
5. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kamieniu Pomorskim,
6. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,

czym naruszono art. 127 ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych. Oświadczenie w powyższej sprawie złożył Starosta Powiatu Kamieńskiego, stanowi ono załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

1.7.2.3. Wykonanie kontroli przez wewnętrzną komisję rewizyjną rady powiatu.

W toku kontroli ustalono, iż w latach 2004-2005 Komisja Rewizyjna Rady Powiatu nie prowadziła kontroli z zakresu gospodarki finansowej powiatu w odniesieniu do zarządu oraz powiatowych samorządowych jednostek

organizacyjnych. Oświadczenie w powyższej sprawie, złożone przez Inspektora ds. obsługi Rady i Zarządu Powiatu, stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

1.8. Audyt wewnętrzny

Rada Powiatu uchwałą XV/133/04 z dnia 29 kwietnia 2004r zatwierdziła sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Kamieńskiego za rok 2003.

Wykonanie dochodów powiatu wyniosło 29.977.298,00 zł.

Wykonanie wydatków powiatu wyniosło 34.556.445,00 zł.

Rada Powiatu uchwałą Nr XXVI/220/05 z dnia 29 kwietnia 2005r. zatwierdziła sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Kamieńskiego za rok 2004.

Wykonanie dochodów powiatu wyniosło 33.682.239,00 zł.

Wykonanie wydatków powiatu wyniosło 33.943.871,00 zł.

Dochody powiatu w 2005r. wyniosły 30.448.053,00 zł.

Wydatki powiatu w 2005r. wyniosły 29.967.605,00 zł.

Jak wynika z powyższego nie przekroczono kwoty 35.000 tys. zł zarówno po stronie przychodów jak i wydatków, wynikającej z § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie określenia kwot przychodów oraz wydatków środków publicznych dokonywanych w ciągu roku kalendarzowego, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 234, poz. 1970).

1.9 Przeprowadzone kontrole zewnętrzne.

Na podstawie danych zawartych w książce kontroli ustalono, że od poprzedniej kontroli RIO do czasu rozpoczęcia niniejszej kontroli w Starostwie Kamieńskim przeprowadzono następujące zewnętrzne kontrole finansowe:

ROK 2002

Lp.	Organ kontrolujący	Tematyka	Termin kontroli
1	Najwyższa Izba Kontroli, Departament Administracji Publicznej.	Kontrola zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego	20.06.2002
2.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Kontrola problemowa	24.09.2002

ROK 2003

Lp.	Organ kontrolujący	Tematyka	Termin kontroli
1.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Kontrola problemowa	25.02.-28.02.2003
2.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Wykorzystanie dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa	25.02.2003
3.	Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie	Kontrola kompleksowa gospodarstwa pomocniczego – Powiatowe Biuro Geodezji i Kartografii	05.08.2003
4.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Kontrola inwestycji dotowanych w 2003r. z rezerwy celowej budżetu państwa	27.10.2003
5.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Kontrola problemowa – dochody państwa	05.11 -28.11.2002

ROK 2004

Lp.	Organ kontrolujący	Tematyka	Terminy przeprowadzonej kontroli
1.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Kontrola problemowa – inwestycje dotowane w 2003r. z rezerwy celowej budżetu państwa	25.02.2004
2.	Regionalna Izba Obrachunkowa Szczecinie	Kontrola doraźna zamówień publicznych	05.07 -08.07.2004
3.	Urząd Kontroli Skarbowej w Szczecinie	Prawidłowość gospodarowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej – Program Współpracy Przygranicznej Polska-Niemcy 2000	22.11.2004
4.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Inwestycje dotowane w 2004r. z rezerwy celowej budżetu państwa	07.12.2004

AD

Desyja Σ

ROK 2005

Lp.	Organ prowadzący	Tematyka	Terminy przeprowadzonej kontroli
1.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Realizacja dochodów Skarbu Państwa. Prawidłowość wykorzystania dotacji w 2003r. przez SPZZOZ	19.01 – 11.02.2005
2.	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie	Gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa	14.06.2005
3.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Kontrola realizacji dochodów Skarbu Państwa	14.10.2005
4.	Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi	Realizacja projektu pn „Budowa chodnika w m . Kłęby wzdłuż drogi powiatowej nr 41181”	23.11.2005
5.	Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi	Realizacja projektu Z/2.32/III/3.1/169/04	20 – 22.12.2005

ROK 2006

Lp.	Organ kontrolujący	Temat kontroli	Termin kontroli
1.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki Szczecin	Kontrola problemowa dot. gospodarowania zasobem nieruchomości S.P.	09.06.2006
2.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki Szczecin	Kontrola realizacji projektów w ramach kontraktu dla woj. Zachodniopomorskiego na lata 2005-2006	10.08.2006 22.08.2006

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA.

2.1. Dane ogólne.

2.1.1. Opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości.

2.1.1.1. Zakładowy plan kont.

Zakładowy plan kont dla Budżetu Powiatu, Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim oraz Funduszy celowych przy Starostwie wprowadzono w życie zarządzeniem Nr Or.AD.0135-56/05 Starosty Powiatu z dnia 10 października 2005r. w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim. Zakładowy plan kont obejmował:

- Wykaz kont księgi głównej (ewidencji syntetyczna) i zasady ich funkcjonowania,
- Przyjęte zasady księgowania operacji gospodarczych,
- Przyjęte zasady wyceny aktywów i pasywów,
- Zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych (ewidencja analityczna) i ich powiązania z kontami księgi głównej.

Omawiane plany kont zawierały również zmiany wynikające z nowych uregulowań prawnych wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24.06.2005r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

2.1.1.2. Wykaz kont księgi głównej.

W okresie kontrolowanym ewidencję księgową Powiatu Kamieńskiego prowadzono techniką komputerową. Dla prowadzonej rachunkowości jednostka posiadała wykaz zbiorów stanowiących księgi rachunkowe na nośnikach czytelnych dla komputera. Dokumentację systemu przetwarzania danych przy użyciu komputera dla potrzeb Starostwa zakupiono w firmie QNT, Systemy Informatyczne sp-ka z oo Gliwice Programy – System finansowo – księgowy FK „QWANT”, Program Obsługi Budżetu QBM, Ewidencja Przelewów, Obsługa i Ewidencja Środków Trwałych „QEST”, Płace i Kadry – firmy ALKOM MATRIX w Warszawie, oraz Budżet ST II System Sprawozdawczości Budżetowej – firmy MiCOMP Katowice.

Programy zawierały opis stosowania każdego z nich, wprowadzania zmian, sposób zabezpieczenia i ochrony danych. Dokumentacja systemu przetwarzania danych wraz z wykazem programów została dopuszczona do stosowania cyt.

(K)

Desygnacja Σ

zarządzeniem Nr Or.AD.0135-56/05 Starosty Kamieńskiego z dnia 10 października 2005r.

2.1.1.3. Opis systemu przetwarzania danych.

Opis systemu przetwarzania danych został zawarty w cyt. zarządzeniu Nr Or.AD.0135-56/05 Starosty Kamieńskiego z dnia 10 października 2005r. System informatyczny zawiera wykaz procedur i funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

2.1.1.4. System ochrony danych i ich zbiorów.

W kontrolowanej jednostce nie opracowano i nie wprowadzono do stosowania systemu ochrony danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów, w myśl art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości. Oświadczenie w powyższej sprawie, złożone przez Starostę, stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

2.1.2. Przestrzeganie ustaleń zakładowego planu kont przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych.

Na kontach księgi głównej ujmowano operacje zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Dokonywano zapisów z zachowaniem chronologii, liczeniem w sposób ciągły sumy zapisów. Na podstawie analizy ewidencji księgowej stwierdzono, iż

na koniec każdego miesiąca sporządzano zestawienie obrotów i sald za miesiąc oraz narastająco od początku roku obrotowego.

Prawidłowość i terminowość dokonywania zapisów w ewidencji księgowej w związku z zachodzącymi operacjami zbadano przy kontroli poszczególnych dochodów i wydatków i opisano w dalszej części protokołu.

2.1.3. Prawidłowość dokumentowania operacji gospodarczych.

W toku kontroli ustalono, iż zapisów w księgach rachunkowych dokonywano na podstawie dowodów źródłowych zakwalifikowanych do ujęcia w księgach przez wskazanie miesiąca księgowania, symboli kont księgi głównej, na których operacja gospodarcza wykazana w dowodzie źródłowym ma być ujęta oraz klasyfikacji budżetowej tej operacji wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za to wskazanie. Zapisów operacji gospodarczych dokonywano na właściwych kontach, chronologicznie i z zachowaniem obowiązujących terminów.

Powyższe ustalenia dokonano na podstawie sprawdzonych dowodów księgowych za II półrocze 2005r.

2.1.4. Przestrzeganie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych.

W toku kontroli ustalono, iż księgi rachunkowe w latach 2004-2005:

- prowadzono w siedzibie jednostki,
- księgi rachunkowe otwierano na początek i zamykano na koniec każdego roku obrotowego,
- co miesiąc sporządzano zestawienia sald i obrotów kont księgi głównej i ksiąg pomocniczych (także na koniec roku) w sposób zgodny z obowiązującymi zasadami.

Uwag w powyższym zakresie nie wniesiono.